

**H O T Ă R Ă R E A nr. 1-26/2021**  
**cu privire la examinarea contestației împotriva hotărârii**  
**Colegiului de disciplină și etică nr. 3-57/20 din 23.12.2020,**  
**adoptată în privința ex-procurorului Sergiu Moraru**

**25 februarie 2021**

**municipiul Chișinău**

Examinând în ședință închisă contestațiile Inspecției procurorilor și procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale Adrian Mircos împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-57/20 din 23.12.2020, audiind informația prezentată de către domnul Adrian Bordianu, Consiliul Superior al Procurorilor –

**C O N S T A T Ă :**

Prin hotărârea nr. 3-57/20 din 23.12.2020 Colegiul de disciplină și etică a dispus încetarea cauzei disciplinare pornite de către Inspecția procurorilor în baza sesizării procurorului-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale Adrian Mircos în privința ex-procurorului în Procuratura Anticorupție Sergiu Moraru, pentru comiterea în cadrul urmăririi penale pe cauza nr. xxxxxxxx a abaterilor disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a), e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură.

**În hotărârea sa Colegiul de disciplină și etică a reținut că** potrivit sesizării Inspecției procurorilor, ex-procurorul în Procuratura Anticorupție Sergiu Moraru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, a încălcat grav legea la conducerea urmăririi penale în cauza nr. xxxxxxxx, admitând tergiversarea neîntemeiată a urmăririi penale și lăsarea în nelucrare totală a urmăririi penale perioade îndelungate.

S-a stabilit că, la xx.xx.2016, de către șeful Direcției nr.x, ofițer de urmărire penală al Direcției generale urmărire penală a Centrului National Anticorupție, xxxxxxxx, a fost pornită urmărirea penală în cauza nr. xxxxxxxx, conform art. 243 alin. (3) lit. b) din Codul penal, pe faptul spălării banilor în proporții deosebit de mari.

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale [...]

La momentul controlului urmărirea penală durase peste 3 ani si 5 luni (01.07.2016-10.01.2020) și a fost condusă de:

- procurorul Sergiu Moraru – în perioada 01.07.2016-13.05.2019 (2 ani și 10 luni);

[...]

În timp ce urmărirea penală era condusă de către ex-procurorul în Procuratura Anticorupție Sergiu Moraru, pe dosar au fost efectuate următoarele acțiuni de urmărire penală:

În anul 2016 a fost efectuată o acțiune de urmărire penală și anume [...]

În anul 2017 a fost efectuată o acțiune de urmărire penală [...]

În anii 2018-2019 nu a fost efectuată nici o acțiune de urmărire penală.

Alte acțiuni de cercetare pe cauza penală nr. xxxxxxxx nu s-au efectuat.

Urmare a verificărilor Inspecția a subliniat caracterul nejustificat de îndelungat al urmăririi penale, condiționat de lipsa acțiunilor adecvate din partea procurorului de caz S. Moraru, care, a lăsat cauza în nelucrare, practic, pe parcursul a mai mult de 2 ani și 10 luni. Procurorul Sergiu Moraru a prelungit în repetate rânduri termenul de urmărire penală cu motivația formală „*în cadrul urmăririi penale este necesar de efectuat acțiuni procesuale pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de evidențiat atât circumstanțele care dovedesc vinovăția făptuitorilor, cât și cele care îi dezvinovătesc, precum și circumstanțele care atentează sau agravează răspunderea*” sau „*luând în considerație faptul că, termenul de urmărire penală expiră la xx.xx.2017, iar pentru efectuarea acțiunilor planificate este necesar un termen adăugător ...*”.

Inspecția procurorilor a concluzionat că inacțiunile admise de procurorul responsabil de caz, care nu a reacționat prompt la solicitările organelor de drept ale xxxxxxxx, au condiționat pierderea posibilității administrării probelor importante pe caz, în special pe astfel de categorii de infracțiuni ca spălarea banilor.

Colegiul de disciplină și etică a subliniat că analiza elementelor constitutive ale acestei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016 prevede expres că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.

Astfel, nu pot fi reținute argumentele Inspecției procurorilor cu privire la prezența în acțiunile ex-procurorului Sergiu Moraru a abaterii disciplinare prevăzută de art. 38 lit. a) și/sau e) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016 - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu și încălcarea gravă a legii. În sensul normei de drept citate este de înțeles, că abaterea disciplinară prin acțiunea de „încălcarea gravă” presupune afectarea actului de justiție, prin încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanelor fizice sau juridice, garantate de Constituția Republicii Moldova și de tratatele internaționale privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte. Astfel, pot intra în sfera răspunderii disciplinare numai acele încălcări ale normelor de drept material și procedural care pun în discuții valabilitatea actelor întocmite de procuror, pentru care un observator rezonabil nu poate găsi o justificare. Având în vedere că noțiunile de îndeplinire necorespunzătoare și încălcare gravă sunt considerate aplicabile atunci când diligența necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, Colegiul conchide că, nu au fost stabilite circumstanțe de fapt și de drept din care ar rezulta că procurorul, vizat în sesizare, la instrumentarea cauzei penale nr. xxxxxxxx a dat dovadă de lipsă de interes în soluționarea cu celeritate a acesteia.

În final, Colegiul de disciplină și etică a constatat că în speță nu s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de art. 38 lit. a) și e) din Legea nr. 3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură.

În consecință, **Colegiul de disciplină și etică a dispus** prin Hotărârea nr. 3-57/20 din 23.12.2020 de a **înceta procedura disciplinară** intentată în privința ex-procurorului în Procuratura Anticorupție Sergiu Moraru.

Împotriva Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-57/20 din 25.12.2020 au depus contestații Inspecția procurorilor (la data de 30.12.2020) și autorul sesizării, procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale Adrian Mircos, care nu a fost prezent la pronunțarea soluției Colegiului de disciplină și etică și a depus contestația la data de 05.01.2021. Potrivit datelor prezentate de aparatul Consiliului Superior al Procurorilor, procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale Adrian Mircos a luat cunoștință de soluția dată de către Colegiu la data de 29.12.2020. Din considerentele expuse, ambele contestații au fost apreciate de către Consiliul Superior al Procurorilor ca depuse în termenul de cinci zile lucrătoare stabilit de art. 85 din Legea cu privire la Procuratură.

**Prin contestația depusă de către reprezentantul Inspecției procurorilor se solicită casarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică de pe lângă Consiliul Superior al Procurorilor nr. 3-57/20 din 23 decembrie 2020 privind încetarea procedurii disciplinare în privința ex-procurorului în Procuratura Anticorupție Sergiu Moraru, din motiv că nu s-a constatat comitere a unei abateri disciplinare și adoptarea unei noi hotărâri, potrivit prevederilor art. 86 alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură.**

Întru susținerea cerinței vizate reprezentantul Inspecției procurorilor vine cu următoarele critici și argumente:

Urmare a verificării efectuate de Inspecție, s-a constatat caracterul nejustificat de îndelungat al urmăririi penale, condiționat de lipsa acțiunilor adecvate din partea ex-procurorului de caz Sergiu Moraru, care a lăsat cauza în nelucrare pe parcursul a mai mult de 2 ani și 10 luni.

În această perioadă, ex-procurorul Sergiu Moraru a prelungit de 23 de ori termenul de urmărire penală, utilizând motive formale.

Astfel, inacțiunile admise de procurorul responsabil de caz, care nu a reacționat prompt la solicitările organelor de drept ale xxxxxxxx, au drept consecință pierderea posibilității administrării probelor importante pe caz, în special pe astfel de categorii de infracțiuni ca - spălarea banilor.

De către procurorul Sergiu Moraru au fost neglijate:

- prevederile art. 20 și art. 259 din Codul de procedură penală, nefiind asigurată respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală, fiind prelungit formal termenul de urmărire penală pe o perioadă de 2 ani și 10 luni;

- prevederile art. 19 și art. 254 din Codul de procedură penală, în conformitate cu care organul de urmărire penală și procurorul numit urmau să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului....

Conducerea defectuoasă a urmăririi penale în cauza menționată a avut drept consecințe compromiterea actului de justiție, periclitarea imaginii Procuraturii în societate.

În opinia contestatarului, la adoptarea hotărârii de încetare a procedurii disciplinare în privința ex-procurorului Sergiu Moraru, Colegiul a pus la bază declarațiile martorului xxxxxxxx, făcute în cadrul ședinței Colegiului, acestea având ca scop protejarea lui Sergiu Moraru de răspundere pentru inacțiuni.

[...]

Contestatarul consideră că declarațiile lui xxxxxxxx, făcute în fața Colegiului de disciplină și etică, poartă un caracter general, [...], de aceea urmează a fi apreciate critic.

**Prin contestația depusă de către Procurorul-șef al Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale Adrian Mircos se solicită examinarea cazului pe fond, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie constatată abaterea disciplinară în privința ex-procurorului Sergiu Moraru.**

[...]

**Astfel, potrivit contestatarului, inacțiunile procurorului responsabil de caz, care nu a reacționat prompt la solicitările organelor de drept ale xxxxxxxx, au condiționat pierderea posibilității administrării probelor importante pe caz.**

Subsecvent, de către procurorul Sergiu Moraru au fost neglijate:

- prevederile art. 20 și art. 259 din Codul de procedură penală, nefiind asigurată respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală, fiind prelungit formal termenul de urmărire penală **pe o perioadă de 2 ani și 10 luni de zile;**
- prevederile art. 19 și art. 254 din Codul de procedură penală, în conformitate cu care organul de urmărire penală și procurorul urmau să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului, printre care:

- *nu au fost audiate niciuna dintre persoanele care au figurat în ordonanța de pornire a urmăririi penale din xx.xx.2016, pentru a confirma sau infirma cele constatate în cadrul investigațiilor efectuate de xxxxxxxx;*

- *nu a fost executată cererea de completare a cererii de comisie rogatorie în termenele stabilite de organele competente ale xxxxxxxx, pentru a administra probe concludente și a prezenta un răspuns la argumentat la bănuiala rezonabilă invocată în ordonanța de pornire a urmăririi penale și a exclude orice dubii în privința acestora.*

Prin urmare, acțiunile/inacțiunile ex-procurorului Sergiu Moraru constituie abateri de la legislația în vigoare, fapte ce necesită a fi excluse prin sancționare.

**În ședința Consiliului ex-procurorului în Procuratura Anticorupție Sergiu Moraru a pledat pentru respingerea contestațiilor și menținerea Hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-57/20 din 25.12.2020.**

Din actul de sesizare, din constatările Inspecției procurorilor, precum și din contestațiile depuse împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică **Consiliul Superior al Procurorilor a dedus două categorii de pretinse încălcări imputabile ex-procurorului Sergiu Moraru.**

Prima ține de îndeplinirea necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu și constă în tergiversarea nejustificată a urmăririi penale. Cea de a doua ține de încălcarea gravă a legii și, în special, a atribuțiilor și obligațiilor care revin procurorului în raport cu asigurarea bunului mers al urmăririi penale și curmare a încălcărilor legii inclusiv în activitatea angajaților organului de urmărire penală.

Cu privire la pretinsa tergiversare a urmăririi penale Consiliul Superior al Procurorilor reține următoarele aspecte:

Ca și componentă a echității caracterul rezonabil al duratei procedurilor se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei și ținând cont de criteriile stabilite în jurisprudența CEDO, respectiv complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului, comportamentul autorităților și importanța pentru reclamant a obiectului cauzei. Or, din analiza situațiilor prezentate de Inspekția procurorilor rezulta că modalitatea de exercitare a atribuțiilor de către procurorul care a condus urmărirea penală a ieșit din sfera cerințelor stabilite de CEDO, cu consecința încălcării duratei rezonabile a procedurii și a echității acesteia. Pe caz s-au constatat perioade de inactivitate nejustificată (de ordinul anilor), subsecvente unor acțiuni de o calitate redusă, fapt pentru care acestea nici nu au putut atinge scopul scontat, cum ar fi în cazul înaintării cererii de comisie rogatorie organelor competente ale xxxxxxxx. În mare parte această perioadă cuprinde intervalul de timp atât cât cauza s-a aflat în conducerea ex-procurorului Sergiu Moraru de la 01.07.2016-și până 13.05.2019, adică 2 ani și 10 luni.

În același timp, pe dosarul nr.xxxxxxx se constată un dezinteres vădit al procurorului pentru soluționarea cauzei. Astfel, nu au fost întreprinse măsuri eficiente în vederea completării și expedierii repetate a cererii de comisie rogatorie către organele de drept din xxxxxxxx. Nu a fost formulate indicații scrise organului de urmărire penală privind efectuarea sau urgentare acțiunilor necesare, în cazul când reprezentanții acestuia (în opinia ex-procurorului S. Moraru) ar fi trăgănat intenționat aceste acțiuni.

Este neplauzibil argumentul ex-procurorului Sergiu Moraru că indicațiile scrise nu au fost formulate pe motiv că pe cauză de către ofițer fusese întocmit un plan al urmăririi penale, pe care îl coordonase, deoarece actele care în asemenea circumstanțe dau naștere anumitor consecințe juridice, prevăzute de legea procesuală, sunt doar indicațiile scrise ale procurorului, sau ordonanțele privind retragerea motivată a cauzei penale din gestiunea ofițerului.

Respectiv, comportamentul profesional al ex-procurorului Sergiu Moraru, în partea ce ține de dosarul penal vizat în această procedură disciplinară, nu întrunește condiția calității relevante pentru a se alinia cerinței de îndeplinire corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

Inspekția procurorilor a apreciat și a calificat corect durata nejustificată a cercetărilor în dosar, datorată, în principal, lipsei de ritmicitate în efectuarea urmăririi penale, corelată cu perioade de inactivitate.

Suplimentar, Consiliul mai reține că, potrivit principiilor eticii și conduitei stabilite de pct. pct. 6.1.1, 6.1.6 și 6.2.1 din Codul de etică al procurorilor, procurorul trebuie să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este

parte, principiile judecării echitabile, prevăzute la art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare a procurorilor. Din aceste dispoziții rezultă că procurorii sunt datori să depună toate eforturile în vederea soluționării cauzelor repartizate, cu respectarea termenului rezonabil, prevăzut de art. 20 din Codul de procedură penală. Este incontestabil faptul că nerespectarea termenului rezonabil al urmăririi penale afectează dreptul părților la cercetarea cauzei cu celeritate și într-un termen rezonabil, prevăzut de articolul 6 § 1 din Convenția europeană a drepturilor omului. Notăm că, potrivit prevederilor art. 259, coroborate cu art. 20 din Codul de procedură penală, urmărirea penală se efectuează în termen rezonabil, care se stabilește de către procuror prin ordonanță, în conformitate cu criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale și, totodată, procurorului îi revine obligația de a asigura respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală. Pe aceeași dimensiune, notăm că și pct. 6.1.6 din Codul de etică al procurorilor consemnează obligația procurorului de a se asigura ca procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției.

Curtea europeană a analizat și situațiile legate de existența unor întârzieri, cauzate de volumul mare de activitate a autorităților, notând că acestea pot fi acceptate doar dacă nu sunt prelungite în timp, iar cei abilitați cu competența de a efectua investigațiile întreprind măsuri rezonabile pentru a asigura finalitatea lor. În acest sens, s-a afirmat că este important ca justiția să fie administrată fără întârzieri, care i-ar compromite eficacitatea și credibilitatea (Scordino c. Italiei).

Potrivit raționamentelor invocate de Curtea europeană, rezultă că nu sunt acceptate „lungi perioade de stagnare”, pentru care să nu existe nici o explicație (Beaumartin c. Franței).

Raportând prevederile standardelor internaționale și ale cerințelor naționale la circumstanțele individuale ale procedurii disciplinare examinate, se deduce clar că ex-procurorul Sergiu Moraru a admis încălcări ale normelor procesual-penale și nu a asigurat respectarea termenului rezonabil la efectuarea urmăririi penale pe dosarul vizat, iar modul în care a gestionat aceste sarcini este expresia îndeplinirii necorespunzătoare a atribuțiilor de serviciu.

**Sub aspectul laturii obiective** abaterea disciplinară comisă de procurorul Sergiu Moraru constă în inacțiuni care sunt contrare cu atribuțiile de serviciu impuse prin lege și Codul de etică. Astfel, s-a constatat că procurorul Sergiu Moraru, în cadrul exercitării urmăririi penale în cauza penală nr. xxxxxxxx, nu a întreprins toate măsurile posibile și necesare în scopul efectuării obiective a urmăririi penale, iar încălcarea termenului rezonabil al urmăririi penale a determinat caracterul incomplet al investigației.

Consiliul Superior al Procurorilor constată că **sub aspectul laturii subiective** procurorul Sergiu Moraru a manifestat neglijență și atitudine superficială pentru derularea urmăririi penale pe dosarul în speță și nu a asigurat ca în termeni proximi să fie efectuate toate măsurile necesare stabilirii adevărului.

**Privitor la încălcarea gravă a legii** și în special a atribuțiilor și obligațiilor care

revin procurorului în raport cu asigurarea bunului mers al urmăririi penale și curmare a încălcărilor legii inclusiv în activitatea angajaților organului de urmărire penală urmează a da apreciere mai multor circumstanțe ale cauzei.

**Colegiul de disciplină și etică a reținut corect că** „analiza elementelor constitutive ale acestei abateri disciplinare nu poate fi efectuată decât prin raportare la principiul independenței procurorilor la pronunțarea hotărârilor și adoptarea soluțiilor. Or, art. 3 alin. (4) din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016 prevede expres că procurorul își desfășoară activitatea în baza principiilor legalității, imparțialității, rezonabilității, integrității și independenței procesuale, care îi oferă posibilitatea de a lua în mod independent și unipersonal decizii în cauzele pe care le gestionează.”

În context Consiliul Superior al Procurorilor reiterează că independența este unul dintre principiile etice fundamentale ale justiției, a judecătorilor și procurorilor, alături de imparțialitate, integritate, corectitudine, conduită, egalitate, competență și profesionalism. Important de înțeles este faptul că nu există o ierarhie între conceptele de independență, imparțialitate, legalitate, corectitudine, și integritate, dimpotrivă, aceste concepte se întrepătrund, se intercondiționează, ele sunt funcționale din punct de vedere etic doar împreună.

Cu alte cuvinte, procurorul trebuie să manifeste o atitudine activă în apărarea propriei independențe, dar și a independenței de sistem, a sistemului organelor de Procuratură. De aceea Codul de etică a legat în mod firesc principiul independenței de celelalte principii etice, cum ar fi imparțialitatea, corectitudinea, integritatea, etc.

Independența presupune faptul că nimeni nu poate interveni în deciziile și modul de gândire al procurorului atunci când are de luat o decizie în exercițiul atribuțiilor de serviciu. Independența procurorului implică, în egală măsură, respectarea incompatibilităților și interdicțiilor prevăzute de lege, dar și dezvoltarea capacității de a respinge factorii de natură externă sau internă care ar putea influența sau crea aparența unei influențe în luarea deciziilor și exercitarea atribuțiilor.

În mod concret, independența procurorului presupune:

- capacitatea acestuia de a decide măsuri, conform legii, fără nicio **intervenție (influență) internă sau externă**;
- capacitatea acestuia de a conștientiza **factorii interni sau externi** ce influențează sau creează aparența unei influențe;
- capacitatea acestuia de a **respinge factorii de natură externă** ce influențează sau creează aparența unei influențe.

**În paragraful 6 din Avizul nr. 13 (2018) "Independența, responsabilitatea și etica procurorilor"**, CCPE reamintește, așa cum a făcut în cursul activității sale anterioare, că *funcția procurorilor și modul în care aceasta este exercitată trebuie să fie compatibile cu respectarea dreptului persoanelor la un proces echitabil în conformitate cu articolul 6 din Convenția europeană a drepturilor omului. În același timp, procurorii își îndeplinesc atribuțiile în cadrul principiului statului de drept, care necesită respectarea unui anumit număr de valori fundamentale, cum ar fi imparțialitatea, transparența, onestitatea, prudența, corectitudinea și contribuția la calitatea justiției.*

*Pentru a spori încrederea publicului în sistemul de justiție, procurorii trebuie să fie în permanență preocupați să se asigure că aceste valori sunt respectate și că ele le ghidează activitatea.*

**Ținând cont de raționamentele expuse, Consiliul Superior al Procurorilor apreciază drept pripită următoarea concluzie a Colegiului de disciplină și etică:**

*„Având în vedere că noțiunea de îndeplinire necorespunzătoare/ încălcare gravă, este considerată aplicabilă atunci când diligență necesară în desfășurarea unor proceduri este grav încălcată, atunci când nu sunt aplicate chiar și cele mai simple și evidente raționamente și atunci când nu s-a luat în considerare ceea ce ar fi fost evident pentru oricine, Colegiul conchide că, nu au fost stabilite circumstanțe de fapt și de drept din care ar rezulta că procurorul vizat în sesizare, la instrumentarea cauzei penale nr.xxxxxxxx a dat dovada de lipsă de interes în soluționarea cu celeritate a acesteia.”*

Colegiul de disciplină și etică a analizat selectiv faptele imputate procurorului Sergiu Moraru și a omis să se expună asupra unor împrejurări importante, relevante acestei cauze disciplinare și a analizat doar parțial faptele procurorului, axându-se mai cu seamă pe poziția de apărare a acestuia.

[...]

În raport cu aceste declarații reprezentantul Inspecției procurorilor în ședința Consiliului a susținut că un asemenea comportament al procurorului, care cunoscând despre împiedicarea bunei desfășurări a urmăririi penale și nu a intervenit în vederea sesizării acestei încălcări de lege, constituie, la rândul său, o încălcare a obligației profesionale a procurorului prevăzute la **art. 6 alin. (3) lit. j) din Legea cu privire la Procuratură**

În speță, CSP a raportat comportamentul procurorului de caz, la următoarele prevederi legale:

**Codul de procedură penală**

**Articolul 1. Noțiunea și scopul procesului penal**

(1) ...

(2) Procesul penal are ca scop **protejarea persoanei, societății și statului de infracțiuni, precum și protejarea persoanei și societății de faptele ilegale ale persoanelor cu funcții de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracțiunilor presupuse sau săvârșite**, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit vinovăției sale și nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală și condamnată.

**Articolul 19. Accesul liber la justiție**

(1) ...

(3) Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțitului, învinuitului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

**Articolul 52. Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale**



(1) În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale:

1) ...

3) conduce personal urmărirea penală și controlează legalitatea acțiunilor procesuale efectuate de organul de urmărire penală...

6) verifică calitatea probelor administrate, veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indici temeinici că a săvârșit o infracțiune;

7) asigură respectarea termenului rezonabil de urmărire penală în fiecare cauză penală...

(4<sup>2</sup>) Indicațiile scrise ale procurorului date ofițerului de urmărire penală în cadrul procesului penal sunt obligatorii pentru executare.

#### **Articolul 57. Ofițerul de urmărire penală și atribuțiile lui**

(1) ...

(4) În exercitarea atribuțiilor procesuale, ofițerul de urmărire penală decide, în mod independent, cu privire la orientarea urmăririi penale și efectuarea acțiunilor de urmărire penală, cu excepția cazurilor când legea prevede încuviințarea, autorizarea sau confirmarea acestora de către procuror ori, după caz, de către judecătorul de instrucție. **Ofițerul de urmărire penală se supune prevederilor prezentului cod și indicațiilor scrise ale procurorului și ale conducătorului organului de urmărire penală. Orice imixtiune în activitatea ofițerului de urmărire penală este interzisă.**

#### **Articolul 254. Rolul activ al organului de urmărire penală**

(1) Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

#### **Codul Penal**

#### **Articolul 303. Amestecul în înfăptuirea justiției și în urmărirea penală**

(1) ...

(2) **Amestecul, sub orice formă, în activitatea organelor de urmărire penală sau a personalului instanțelor de judecată internaționale cu scopul de a împiedica cercetarea rapidă, completă și obiectivă a cauzei penale se pedepsește cu amendă în mărime de până la 700 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore.**

(3) Acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), **săvârșite cu folosirea situației de serviciu,**

se pedepsesc cu amendă în mărime de la 750 la 950 unități convenționale sau cu închisoare de până la 4 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

#### **Legea cu privire la procuratură**

#### **Articolul 6. Drepturile și obligațiile procurorului**

...

(3) Procurorul este obligat:

a) să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;

...

d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror;

...

j) **să întreprindă măsuri în vederea denunțării și înregistrării tuturor încălcărilor de lege care i-au devenit cunoscute în exercițiul funcției sau în afara exercițiului funcției.**

Pe lângă prevederile legale enumerate, Inspekția procurorilor a mai făcut referire și la următoarele norme din Codul de etică al procurorului aplicabile speței:

...procurorul trebuie:

6.1.1 să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor;

...

6.2.1 să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție. Independența nu este un privilegiu sau o prerogativă conferită procurorilor în interes personal, ci o garanție a unei justiții echitabile, imparțiale și efective, care protejează interesul public și privat în societate;

...

6.2.3 în luarea deciziilor, inclusiv a celor discreționare, să acționeze în mod independent și imparțial în conformitate cu legea, respectând prevederile prezentului Cod și ale tuturor actelor departamentale și interdepartamentale;

Sub aspectul laturii subiective, se constată că ex-procurorul Sergiu Moraru a acționat cu intenție indirectă. Din materialele procedurii disciplinare rezultând că acesta a avut reprezentarea modului în care a înțeles să motiveze toate cele 23 de ordonanțe de prelungire pe temeiuri formale a termenului urmăririi penale și în mod conștient a admis tergiversarea acestuia. La fel, și în cazul tolerării imixiunilor în mersul urmăririi penale și neînaintării cererii de comisie rogatorii suplimentate către organele competente ale xxxxxxxx, fapte care au condiționat pierderea posibilității administrării probelor importante pe dosar. Exercițând atribuții de procuror și posedând informații despre comportamentul contrar normelor legale al persoanelor de răspundere, intenționat a omis să sesizeze despre acestea în ordinea legal stabilită. Procurorul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al inacțiunilor sale și admitea în mod conștient survenirea urmărilor.

Consecința imediată și directă a acestei încălcări, pe care ex-procurorul Sergiu Moraru încearcă să o ignore este, în sens larg, atingerea adusă relațiilor sociale

privitoare la justiție, ca valoare socială ocrotită, dar și înfrângerea principiului independenței și imparțialității, care trebuie să stea la baza activității și conduitei procurorului. Comportamentul manifestat este de natură de a induce ideea unei funcționări defectuoase a sistemului procuraturii și a sistemului justiției în general cu consecința alterării opiniei publice cu privire la competența, probitatea, și independența pe care, în mod legitim, orice persoană le așteaptă de la un procuror, căruia îi încredințează apărarea drepturilor sale.

Consiliul Superior al Procurorilor ține cont de scopul procedurilor disciplinare: de a preveni abaterile de la normele legale și regulamentare, precum și de la regulile etice pe care le-ar putea săvârși procurorii dar în același timp, de a asigura societatea că sistemul de justiție și corpul profesional de procurori își îndeplinesc riguros îndatoririle specifice profesiei, tocmai pentru ca cetățenii să aibă încredere într-o autoritate fundamentală a statului de drept.

Consiliul Superior al Procurorilor concluzionează că în speță faptele reproșate ex-procurorului Sergiu Moraru întrunesc cumulativ elementele constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute la art. 38 lit. a) și e) din Legea cu privire la Procuratură. Concomitent, Consiliul constată și existența unei cauze de exonerare de la sancțiunea disciplinară, prevăzute la art. 51, alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la Procuratură. Astfel, la 13 mai 2019 Sergiu Moraru a demisionat din organele procuraturii. Pe cale de consecință, procedura disciplinară în privința sa urmează a fi sistată în conformitate cu norma citată.

Având în vedere cele expuse, în temeiul art. 51, alin. (1) lit. c); art. 70 alin. (1) lit. f); art. 77; art. 79; art. 86 alin. (3) lit. b) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, pct. 9.11 lit. b) din Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor, pct. 81 lit. b) din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor -

## **H O T Ă R Ă Ș T E:**

1. A admite contestația Inspecției procurorilor și contestația șefului Direcției urmărire penală și criminalistică a Procuraturii Generale, Adrian Mircos, declarate împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr. 3-57/2020 din 23.12.2020.

2. A casa hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr. 3-57/2020 din 23.12.2020, emisă în privința ex-procurorului în Procuratura Anticorupție, Sergiu Moraru, cu adoptarea unei noi hotărâri.

3. A constata comiterea de către procurorul Sergiu Moraru a abaterii disciplinare prevăzută de art. 38 lit. a) și e) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură și a sista procedura disciplinară, din motiv că procurorul și-a încetat raporturile de serviciu înainte de emiterea hotărârii cu privire la cauza disciplinară.

4. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, [www.csp.md](http://www.csp.md), directoriul *Hotărâri*.

5. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea de Apel Chișinău, în temeiul art. 191 din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la comunicarea sau notificarea acesteia.

**Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:**

| <b>№</b>   | <b><i>Prenume și Nume</i></b> | <b><i>Semnătura</i></b> |
|------------|-------------------------------|-------------------------|
| <b>1.</b>  | <b>Alexandr STOIANOGLO</b>    | <i>semnat</i>           |
| <b>2.</b>  | <b>Fadei NAGACEVSCHI</b>      | <i>absent</i>           |
| <b>3.</b>  | <b>Emanoil PLOȘNIȚA</b>       | <i>semnat</i>           |
| <b>4.</b>  | <b>Victor CÎLCIC</b>          | <i>semnat</i>           |
| <b>5.</b>  | <b>Adrian BORDIANU</b>        | <i>semnat</i>           |
| <b>6.</b>  | <b>Inga FURTUNĂ</b>           | <i>semnat</i>           |
| <b>7.</b>  | <b>Andrei ROȘCA</b>           | <i>semnat</i>           |
| <b>8.</b>  | <b>Constantin ȘUȘU</b>        | <i>semnat</i>           |
| <b>9.</b>  | <b>Lilia MĂRGINEANU</b>       | <i>absent</i>           |
| <b>10.</b> | <b>Ion GUCEAC</b>             | <i>semnat</i>           |
| <b>11.</b> | <b>Dumitru PULBERE</b>        | <i>semnat</i>           |
| <b>12.</b> | <b>Lilia POTÎNG</b>           | <i>semnat</i>           |

**Președinte al Consiliului  
Superior al Procurorilor**

*semnat*

**Angela MOTUZOC**